

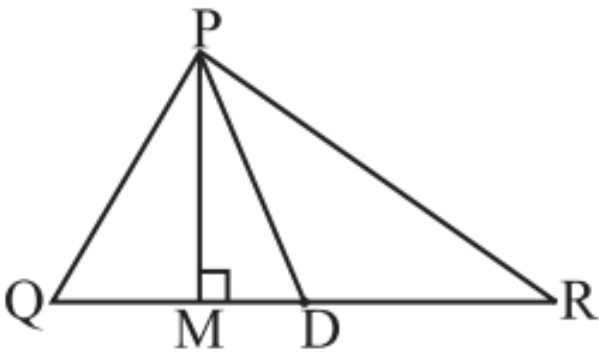
MATHS

BOOKS - PSEB (PUNJABI MEDIUM)

ਤਿਭੁਜ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਗੁਣ

Exercise

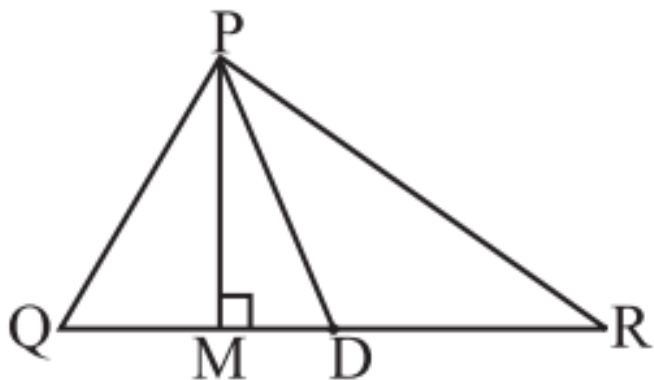
1. $\triangle PQR$ ਵਿੱਚ ਭੁਜਾ $\overline{QR}$ ਦਾ ਮੱਧ ਬਿੰਦੂ D ਹੈ। $\overline{PM}$
_____ ਹੈ।

Watch Video Solution

2. $\triangle PQR$ ਵਿੱਚ ਭੁਜਾ $\overline{QR}$ ਦਾ ਮੱਧ ਬਿੰਦੂ D ਹੈ। PD

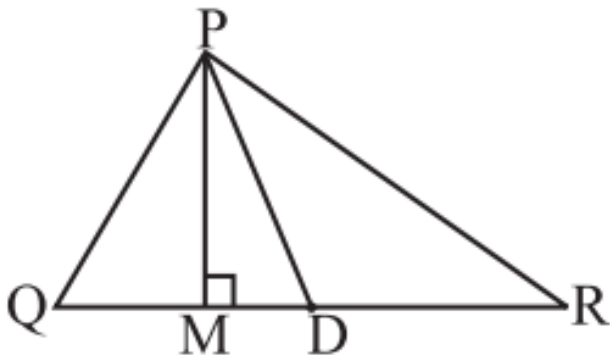
_____ ਹੈ।

Watch Video Solution

3. $\triangle PQR$ ਵਿੱਚ ਭੁਜਾ $\overline{QR}$ ਦਾ ਮੱਧ ਬਿੰਦੂ D ਹੈ। ਕੀ

$$QM = MR?$$

Watch Video Solution

4. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਲਈ ਚਿੱਤਰ ਖਿੱਚੋ:- $\triangle ABC$

ਵਿਚ, BE ਇੱਕ ਮੱਧਿਕਾ ਹੈ।

Watch Video Solution

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਲਈ ਚਿੱਤਰ ਖਿੱਚੋ:- $\triangle PQR$

ਵਿੱਚ, PQ ਅਤੇ PR ਤਿਕੋਣ ਦੇ ਸਿਖਰ ਲੰਬ ਹਨ।

[Watch Video Solution](#)

6. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਲਈ ਚਿੱਤਰ ਖਿੱਚੋ:- $\triangle XYZ$

ਵਿੱਚ, YL ਇੱਕ ਸਿਖਰ ਲੰਬ ਉਸਦੇ ਬਾਹਰੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਹੈ।

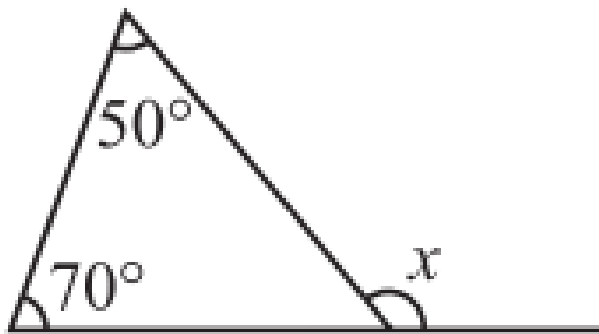
[Watch Video Solution](#)

7. ਚਿੱਤਰ ਬਣਾ ਕੇ ਪੜਤਾਲ ਕਰੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸਮਦੋਭੁਜੀ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਵਿੱਚ ਸਿਖਰ ਲੰਬ ਅਤੇ ਮੱਧਿਕਾ ਇਕ ਹੀ ਰੇਖਾਖੰਡ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

[Watch Video Solution](#)

8. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਅਗਿਆਤ ਬਾਹਰਲੇ ਕੋਣ x ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

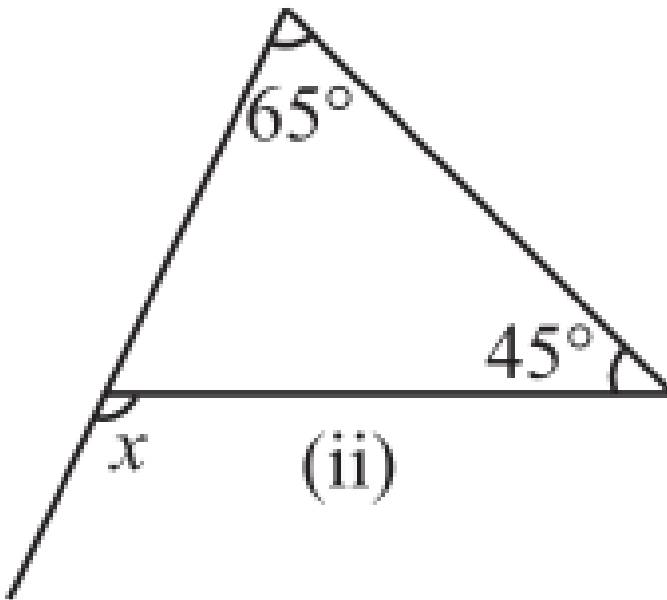

(i)

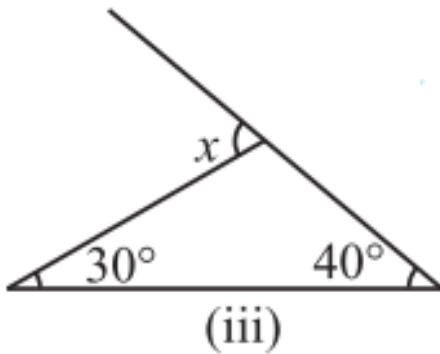
Watch Video Solution

9. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਅਗਿਆਤ ਬਾਹਰਲੇ ਕੋਣ x ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

Watch Video Solution

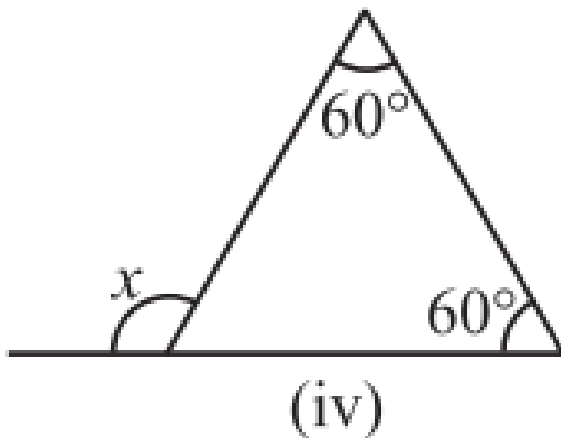
10. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਅਗਿਆਤ ਬਾਹਰਲੇ ਕੋਣ x ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

[Watch Video Solution](#)

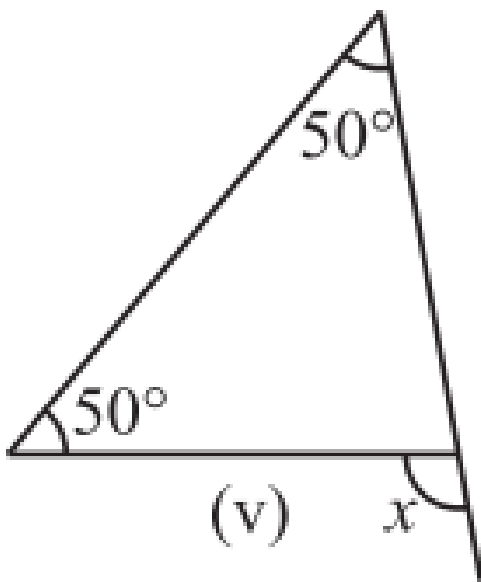

11. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਅਗਿਆਤ ਬਾਹਰਲੇ ਕੋਣ x ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

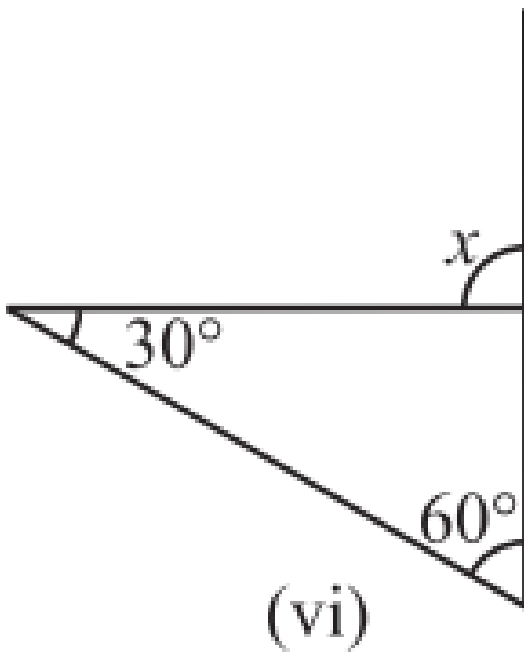
Watch Video Solution

12. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਅਗਿਆਤ ਬਾਹਰਲੇ ਕੋਣ x ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

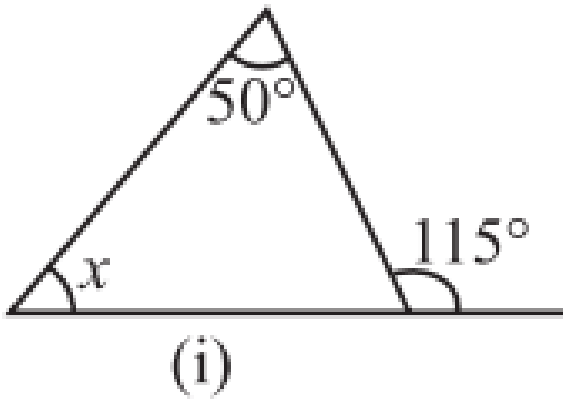
[Watch Video Solution](#)

13. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਅਗਿਆਤ ਬਾਹਰਲੇ ਕੋਣ x ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

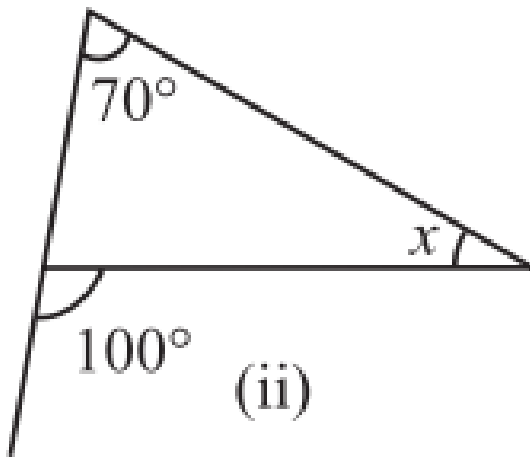
Watch Video Solution

14. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਅਗਿਆਤ ਅੰਦਰਲੇ ਕੋਣ x ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

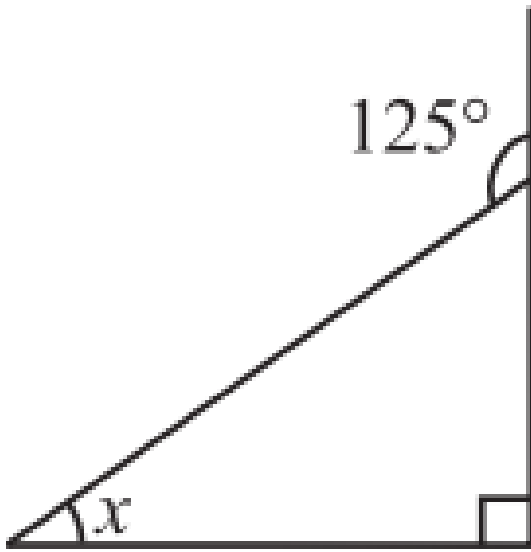
 Watch Video Solution

15. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਅਗਿਆਤ ਅੰਦਰਲੇ ਕੋਣ x ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

Watch Video Solution

16. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਅਗਿਆਤ ਅੰਦਰਲੇ ਕੋਣ x ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

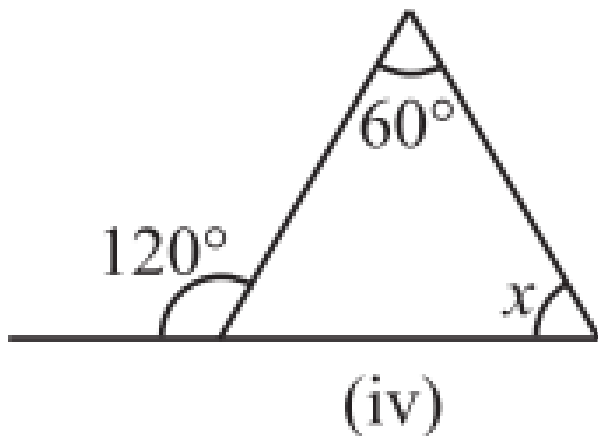

(iii)

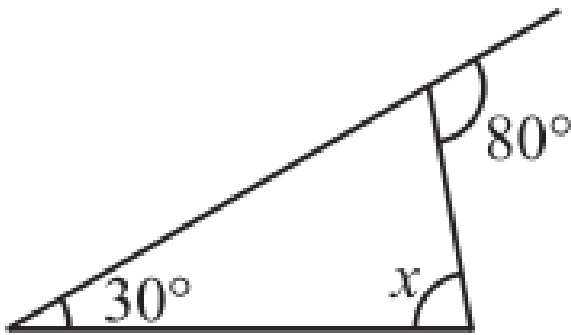
Watch Video Solution

17. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਅਗਿਆਤ ਅੰਦਰਲੇ ਕੋਣ x ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

Watch Video Solution

18. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਅਗਿਆਤ ਅੰਦਰਲੇ ਕੋਣ x ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

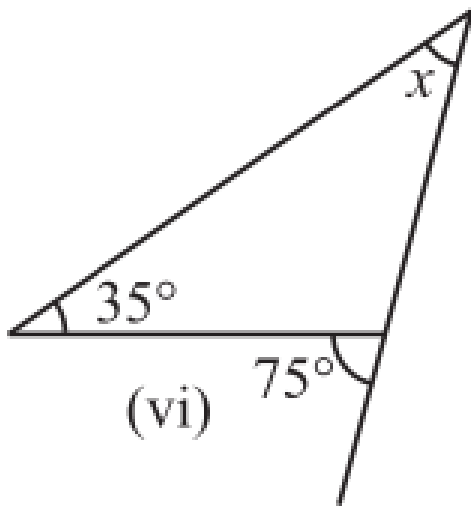
(v)

Watch Video Solution

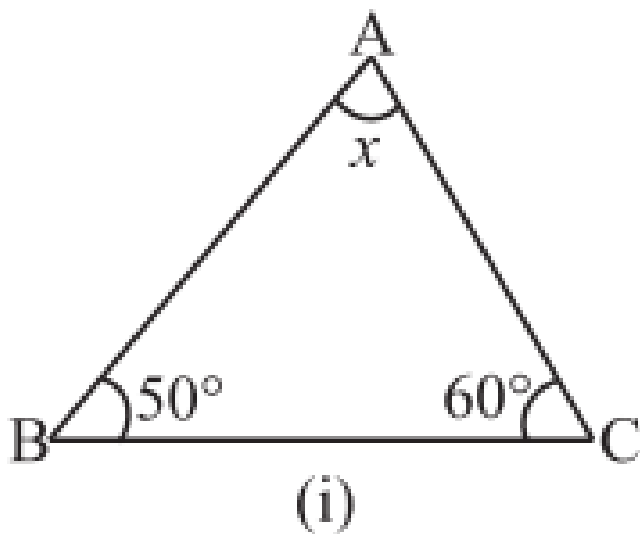
19. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਅਗਿਆਤ ਅੰਦਰਲੇ ਕੋਣ x ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

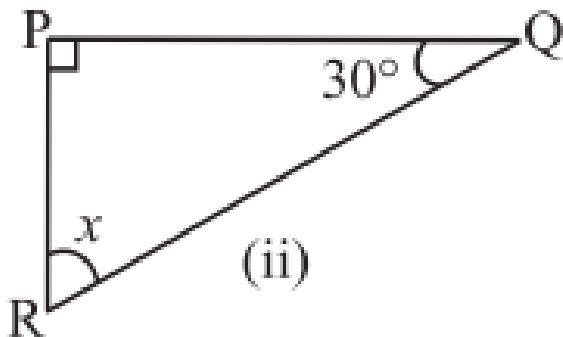
[Watch Video Solution](#)

20. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਅਗਿਆਤ x ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

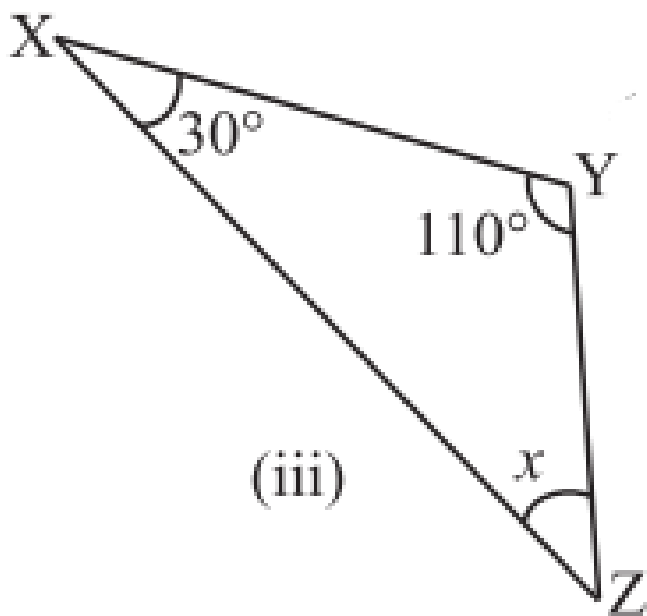
[Watch Video Solution](#)

21. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਅਗਿਆਤ x ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

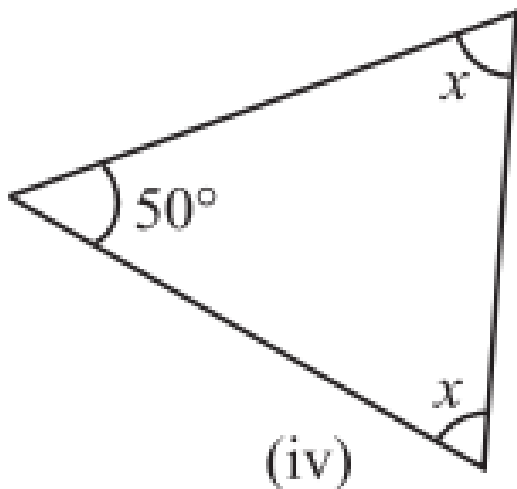
[Watch Video Solution](#)

22. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਅਗਿਆਤ x ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

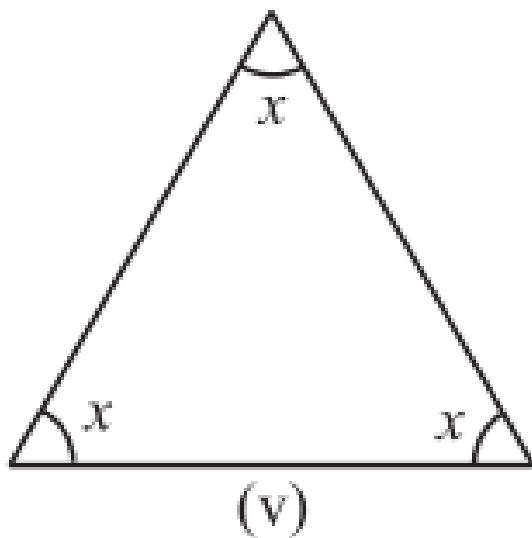
Watch Video Solution

23. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਅਗਿਆਤ x ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

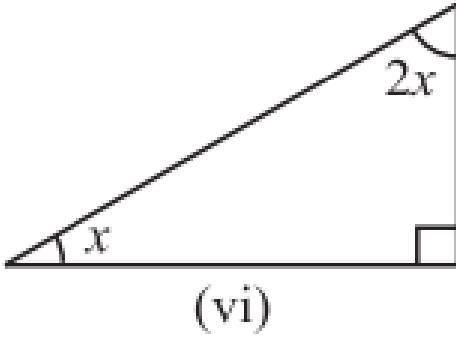
[Watch Video Solution](#)

24. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਅਗਿਆਤ x ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

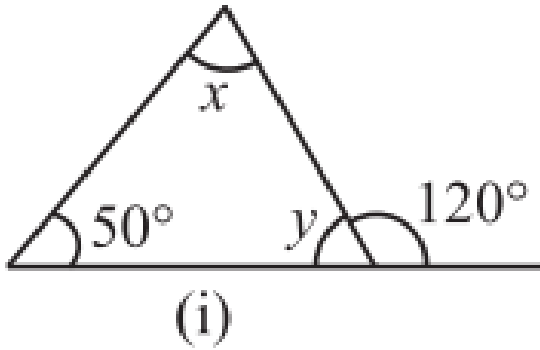
Watch Video Solution

25. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਅਗਿਆਤ x ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

[Watch Video Solution](#)

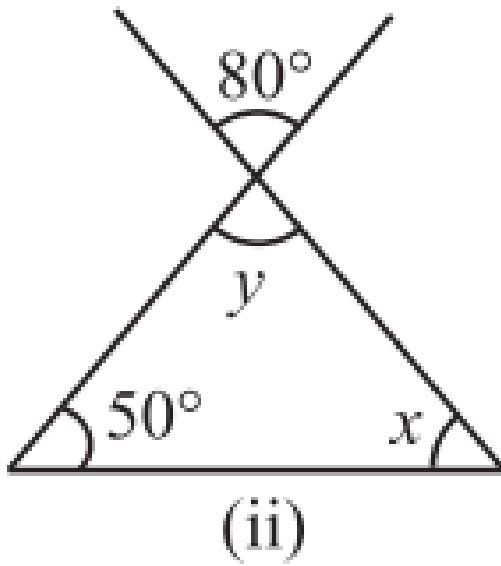
26. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਅਗਿਆਤ x ਅਤੇ y ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

 [Watch Video Solution](#)

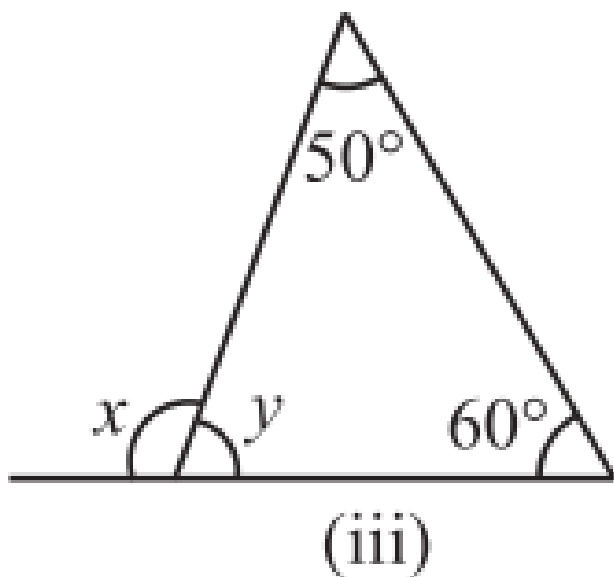
27. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਅਗਿਆਤ x ਅਤੇ y ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

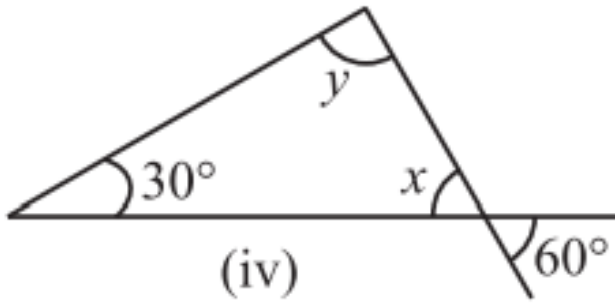
Watch Video Solution

28. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਅਗਿਆਤ x ਅਤੇ y ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

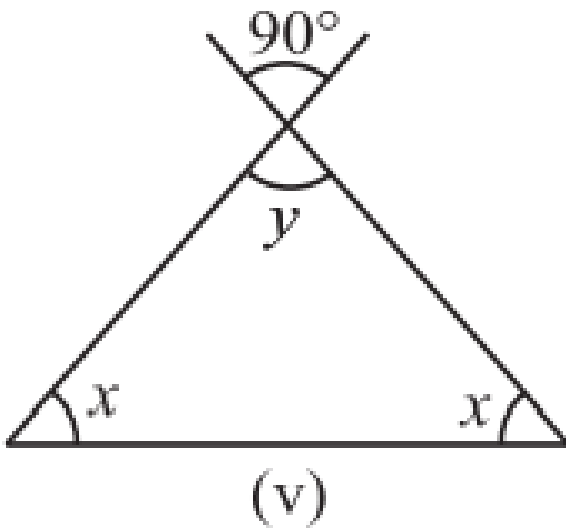
Watch Video Solution

29. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਅਗਿਆਤ x ਅਤੇ y ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

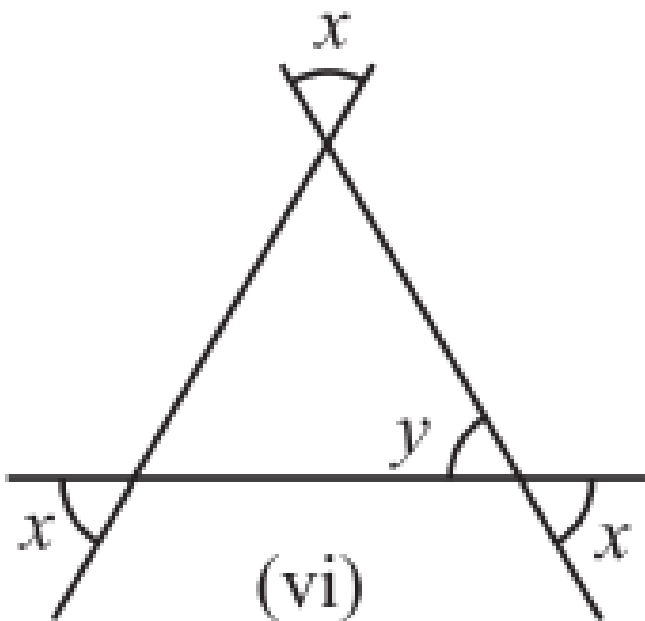
Watch Video Solution

30. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਅਗਿਆਤ x ਅਤੇ y ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

Watch Video Solution

31. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਅਗਿਆਤ x ਅਤੇ y ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

Watch Video Solution

32. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਭੁਜਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਪ ਤੋਂ ਕੀ ਕੋਈ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਸੰਭਵ ਹੈ? (i) 2 ਸਮ, 3 ਸਮ, 5 ਸਮ

Watch Video Solution

33. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਭੁਜਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਪ ਤੋਂ ਕੀ ਕੋਈ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਸੰਭਵ ਹੈ? (ii) 3 ਸਮ, 6 ਸਮ, 7 ਸਮ

[Watch Video Solution](#)

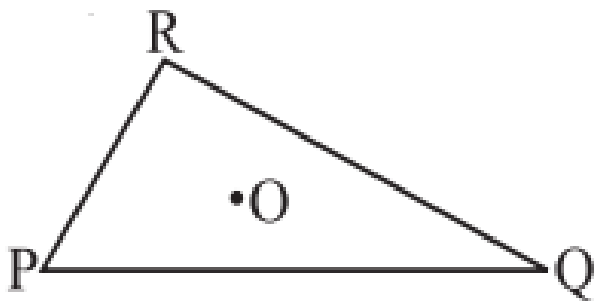
34. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਭੁਜਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਪ ਤੋਂ ਕੀ ਕੋਈ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਸੰਭਵ ਹੈ? (iii) 6 ਸਮ, 3 ਸਮ, 2 ਸਮ

[Watch Video Solution](#)

35. ਤਿਭੁਜ PQR ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਬਿੰਦ O ਲਵੋ। ਕੀ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ

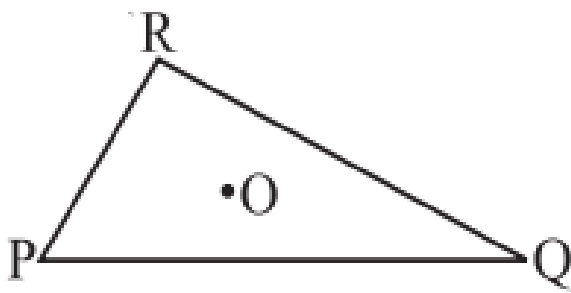
$$OP + OQ > PQ?$$

Watch Video Solution

36. ਤਿਭੁਜ PQR ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਬਿੰਦ O ਲਵੋ। ਕੀ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ

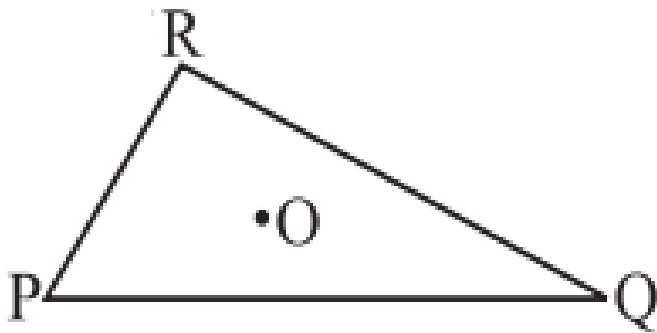
$$OQ + OR > QR?$$

 [Watch Video Solution](#)

37. ਤਿਭੁਜ PQR ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਬਿੰਦ O ਲਵੋ। ਕੀ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ

$$OR + OP > RP?$$

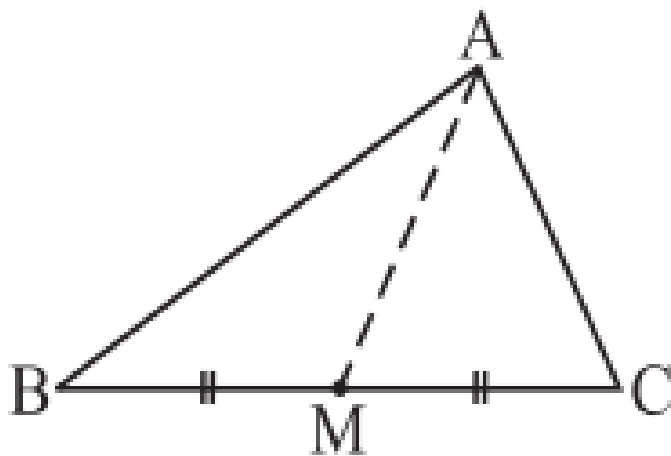

 [Watch Video Solution](#)

38. ਤ੍ਰਿਭੁਜ ABC ਦੀ ਇੱਕ ਮੱਧਿਕਾ AM ਹੈ। ਦੱਸੋ ਕਿ $AB + BC + CA > 2AM$? (:

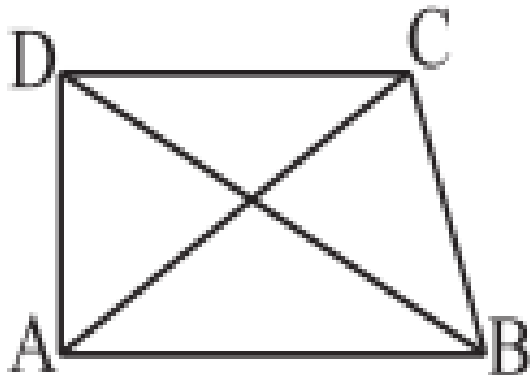
triangle ABM triangle AMC ਦੀਆਂ ਭੁਜਾਵਾਂ ਉੱਪਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ।)

[▶ Watch Video Solution](#)

39. ABCD ਇੱਕ ਚਤੁਰਭੁਜ ਹੈ। ਕੀ

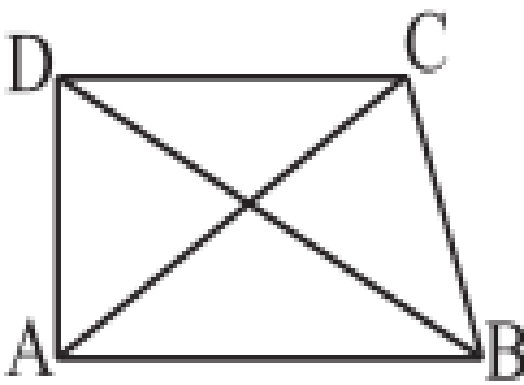
$$AB + BC + CD + DA > AC + BD?$$

Watch Video Solution

40. ABCD ਇੱਕ ਚਤੁਰਭੁਜ ਹੈ। ਕੀ

$$AB + BC + CD + DA > AC + BD?$$

[Watch Video Solution](#)

41. ਇੱਕ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਦੀ ਦੋ ਭੁਜਾਵਾਂ ਦਾ ਮਾਪ 12 ਸਮ ਅਤੇ 15 ਸਮ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਤੀਸਰੀ ਭੁਜਾ ਦਾ ਮਾਪ ਕਿਹੜੇ ਦੋ ਮਾਪਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

[Watch Video Solution](#)

42. PQR ਇੱਕ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਹੈ ਜਿਸਦਾ P ਇੱਕ ਸਮਕੋਣ ਹੈ। ਜੇਕਰ $PQ=10$ ਸਮ ਅਤੇ $PR=24$ ਸਮ ਤਾਂ QR ਪਤਾ ਕਰੋ।

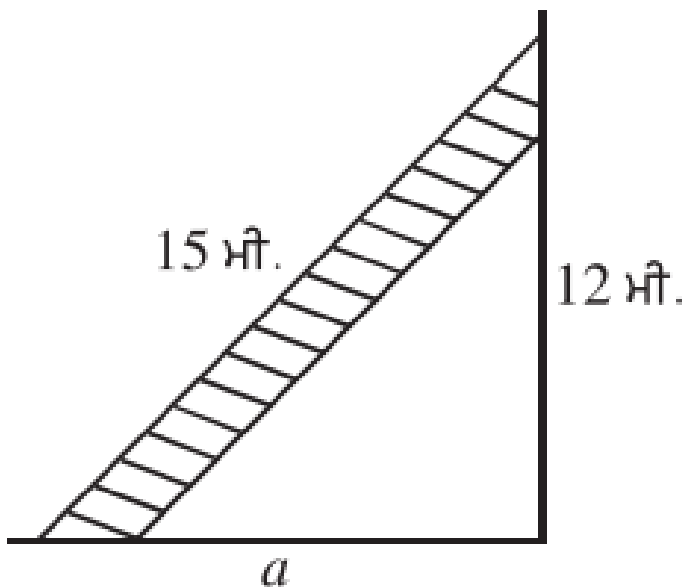
[Watch Video Solution](#)

43. ABC ਇੱਕ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਹੈ ਜਿਸਦਾ C ਇੱਕ ਸਮਕੋਣ ਹੈ। ਜੇਕਰ $AB=25$ ਸਮ ਅਤੇ $AC=7$ ਸਮ ਤਾਂ BC ਪਤਾ ਕਰੋ।

[Watch Video Solution](#)

44. ਦੀਵਾਰ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਉਸਦੇ ਪੈਰ ਕੁੱਝ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ 15 ਮੀ. ਲੰਬੀ ਇੱਕ ਪੌੜੀ ਭੂਮੀ ਤੋਂ 12 ਮੀ. ਉਚਾਈ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਖਿੜਕੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੀਵਾਰ ਤੋਂ ਪੌੜੀ ਦੇ ਪੈਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਪਤਾ ਕਰੋ।

[Watch Video Solution](#)

45. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭੁਜਾਵਾਂ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਸਮੂਹ ਇੱਕ ਸਮਕੋਣ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ? :- 2.5 ਸਮ, 6.5 ਸਮ, 6 ਸਮ ਸਮਕੋਣ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਉਸਦੇ ਸਮਕੋਣ ਨੂੰ ਵੀ ਪਹਿਚਾਣੋ।

[Watch Video Solution](#)

46. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭੁਜਾਵਾਂ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਸਮੂਹ ਇੱਕ ਸਮਕੋਣ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ? :- 2 ਸਮ, 2 ਸਮ, 5 ਸਮ ਸਮਕੋਣ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਉਸਦੇ ਸਮਕੋਣ ਨੂੰ ਵੀ ਪਹਿਚਾਣੋ।

[Watch Video Solution](#)

47. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭੁਜਾਵਾਂ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਸਮੂਹ ਇੱਕ ਸਮਕੋਣ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ? :- 1.5 ਸਮ, 2 ਸਮ, 2.5 ਸਮ ਸਮਕੋਣ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਉਸਦੇ ਸਮਕੋਣ ਨੂੰ ਵੀ ਪਹਿਚਾਣੋ।

[Watch Video Solution](#)

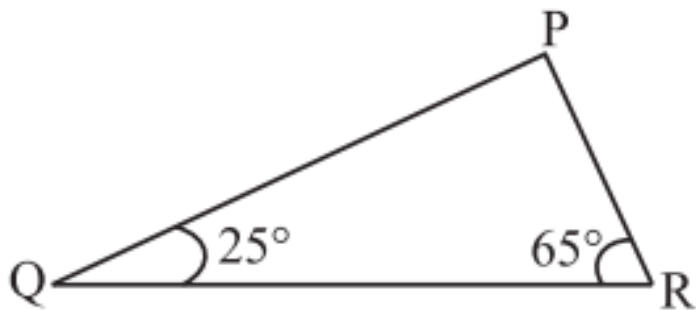
48. ਇੱਕ ਦਰੱਖਤ ਭੂਮੀ ਤੋਂ 5 ਮੀ. ਉੱਚਾਈ ਤੇ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਉਪਰਲਾ ਸਿਰਾ ਭੂਮੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ 12 ਮੀ: ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਸਪਰਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦਰੱਖਤ ਦੀ ਪੂਰੀ ਉੱਚਾਈ ਪਤਾ ਕਰੋ।

[Watch Video Solution](#)

49. ਤ੍ਰਿਭੁਜ PQR ਵਿਚ ਕੋਣ $Q = 25^\circ$ ਅਤੇ ਕੋਣ $R = 65^\circ$ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਹੈ? (i)

$$PQ^2 + QR^2 = RP^2$$

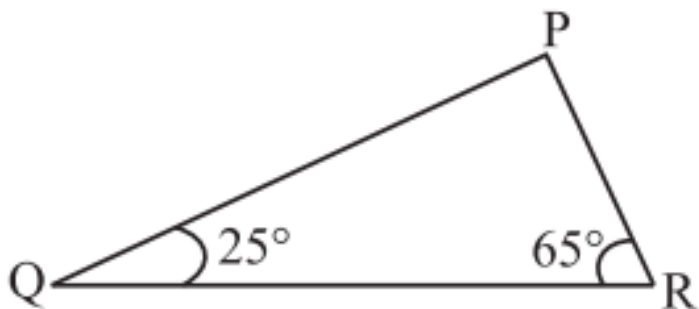

[Watch Video Solution](#)

50. ਤ੍ਰਿਭੁਜ PQR ਵਿਚ ਕੋਣ $Q = 25^\circ$ ਅਤੇ ਕੋਣ $R = 65^\circ$ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਹੈ? (ii)

$$PQ^2 + RP^2 = QR^2$$

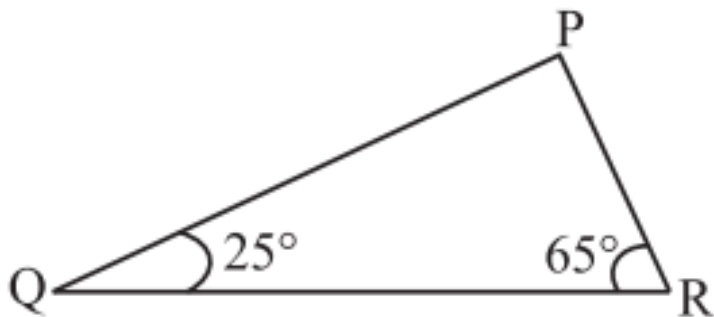

Watch Video Solution

51. ਤ੍ਰਿਭੁਜ PQR ਵਿਚ ਕੋਣ $Q = 25^\circ$ ਅਤੇ ਕੋਣ $R = 65^\circ$

ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਹੈ? (iii)

$$RP^2 + QR^2 = PQ^2$$

[Watch Video Solution](#)

52. ਇੱਕ ਆਇਤ ਦੀ ਲੰਬਾਈ 40 ਸਮ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਇੱਕ ਵਿਕਰਣ 41 ਸਮ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਪਰਿਮਾਪ ਪਤਾ ਕਰੋ ।

[Watch Video Solution](#)

53. ਇੱਕ ਸਮਚਤੁਰਭੁਜ ਦੇ ਵਿਕਰਣ 16 ਸਮ ਅਤੇ 30 ਸਮ ਹਨ।

ਇਸਦਾ ਪਰਿਮਾਪ ਪਤਾ ਕਰੋ।

Watch Video Solution